

Labo analyses op je water. Wanneer wel? Wanneer niet?

Bron: FAVV, bewerkt Ann Detelder, Steunpunt Hoeveproducten

De Belgische wetgeving¹ bepaalt dat water dat je gebruikt voor de fabricage en/of het in de handel brengen van voedingsmiddelen van drinkbare kwaliteit moet zijn. Water is drinkbaar wanneer het voldoet aan de door de wetgeving vastgestelde minimumeisen. Om dit aan te tonen, moet elke producent analyses uitvoeren om de kwaliteit te controleren van het water dat hij in zijn inrichting gebruikt. Gebruik je ENKEL ONBEHANDELD leidingwater dan zijn analyses niet noodzakelijk.

Gebruik je echter BEHANDELD leidingwater of water afkomstig van een andere bron (bv.: putwater) dan moet je analyses uitvoeren om aan te tonen dat het water voldoet aan de wettelijke eisen en van een drinkbare kwaliteit is.

Welke analysefrequenties moet de operator in acht nemen?

De wetgeving voorziet een minimale controlefrequentie die je in acht moet nemen (afhankelijk van het volume water dat je verbruikt). Voor de meeste producenten ligt dit onder de 100 m³ en volstaan 3 controles per jaar: een volledige (uitgebreide) controle en twee routinecontroles.

Welke parameters dien je te laten analyseren bij BEHANDELD² leidingwater? (3 keer per jaar)

Parameter	Ontharden d.m.v. ionwisselende harsen	Verwarmen	Opslag
Cadmium	V	V	-
Ijzer	V	V	-
Koper	V	V	-
Mangaan	V	V	-
Nikkel	V	V	-
Lood	V	V	-
Natrium	V	-	-
Nitrieten	-	-	V
Enterococcen	V	V	V
E. coli	V	V	V
Pseudomonas Aeruginosa	V	-	V
Totaal kiemgetal 22°C	V	-	V
Totaal kiemgetal 37°C	V	V	V

Moeten ook controles worden uitgevoerd in het geval waarbij het in de inrichting gebruikte water enkel wordt opgewarmd?

Het klopt dat het gebruik van warm water in een voedingsbedrijf net als in een huishouden een evidentie is: iedereen gebruikt warm water. We kunnen ons dan ook afvragen in welke mate deze stap van opwarmen moet worden beschouwd als een manipulatie of een bewerking binnen de inrichting. Wanneer wordt gesproken over warm water, gaat het om water afkomstig van een waterverwarmer of een warmwaterketel gecombineerd met een centrale verwarming bijvoorbeeld. Het gaat dus wel degelijk om water dat een manipulatie heeft ondergaan door de passage in een bijkomend circuit binnen de inrichting. Is dat water altijd van drinkbare kwaliteit? Niets garandeert dat, aangezien de opwarming kan leiden tot bepaalde wijzigingen, zoals vermindering van de hoeveelheid zuurstof, wat gepaard gaat met de vorming van nitrieten (schadelijke stoffen) of een wijziging van de

¹ Koninklijk Besluit van 14 januari 2002 betreffende de kwaliteit van voor menselijke consumptie bestemd water dat in voedingsmiddeleninrichtingen verpakt wordt of dat voor de fabricage en/of het in de handel brengen van voedingsmiddelen wordt gebruikt.

² Deze tabel geeft de meest voorkomende behandelingen weer op leidingwater bij hoeveproducten. Doe jij een andere behandeling op je water contacteer dan het Steunpunt voor meer info

smaak van het water of nog de verspreiding van bepaalde bacteriën. Het is dan ook nodig dat je analyses uitvoert op specifieke parameters wanneer het water wordt opgewarmd (zie tabel hierboven).
Welke parameters dien je te laten analyseren bij NIET-LEIDINGWATER (vb. putwater)?

Te bepalen parameters bij een volledige analyse: (1 maal/jaar)

1. Microbiologische parameters:
  - E coli
  - Enterococcen
  - Pathogene micro-organismen en parasieten
  - Clostridium perfringens (alleen als het water beïnvloedt wordt of afkomstig is van oppervlakte water)

2. Chemische parameters:
  - Acrylamide
  - Antimoon
  - Arseen
  - Benzeen
  - Benzo(a)pyreen
  - Boor
  - Bromaat
  - Cadmium
  - Chroom
  - Koper
  - Cyanide
  - 1,2-dichloorethaan
  - Epichloorhydrine
  - Fluoride
  - Lood
  - Kwik
  - Nikkel
  - Nitraat
  - Nitriet
  - Pesticiden
  - Pesticiden totaal
  - Polycyclische aromatische koolwaterstoffen
  - Seleen
  - Tetrachlooretheen
  - Trichlooretheen
  - Trihalomethanen: totaal
  - Vinylchloride
  - Aluminiumammonium
  - Chloride
  - Kleur
  - Geleidingsvermogen voor elektriciteit
  - Waterstofionenconcentratie
  - Ijzer (indien als vlokmiddel gebruikt)
  - Mangaan
  - Geur
  - Oxideerbaarheid (niet indien TOC parameter wordt geanalyseerd)
  - Sulfaat
  - Natrium
  - Smaak
  - Organische koolstoffen
  - Troebelingsgraad
  - Vrije chloorresiduen (enkel bij ontsmetten van het water met natriumhypochloriet of chloorgas)

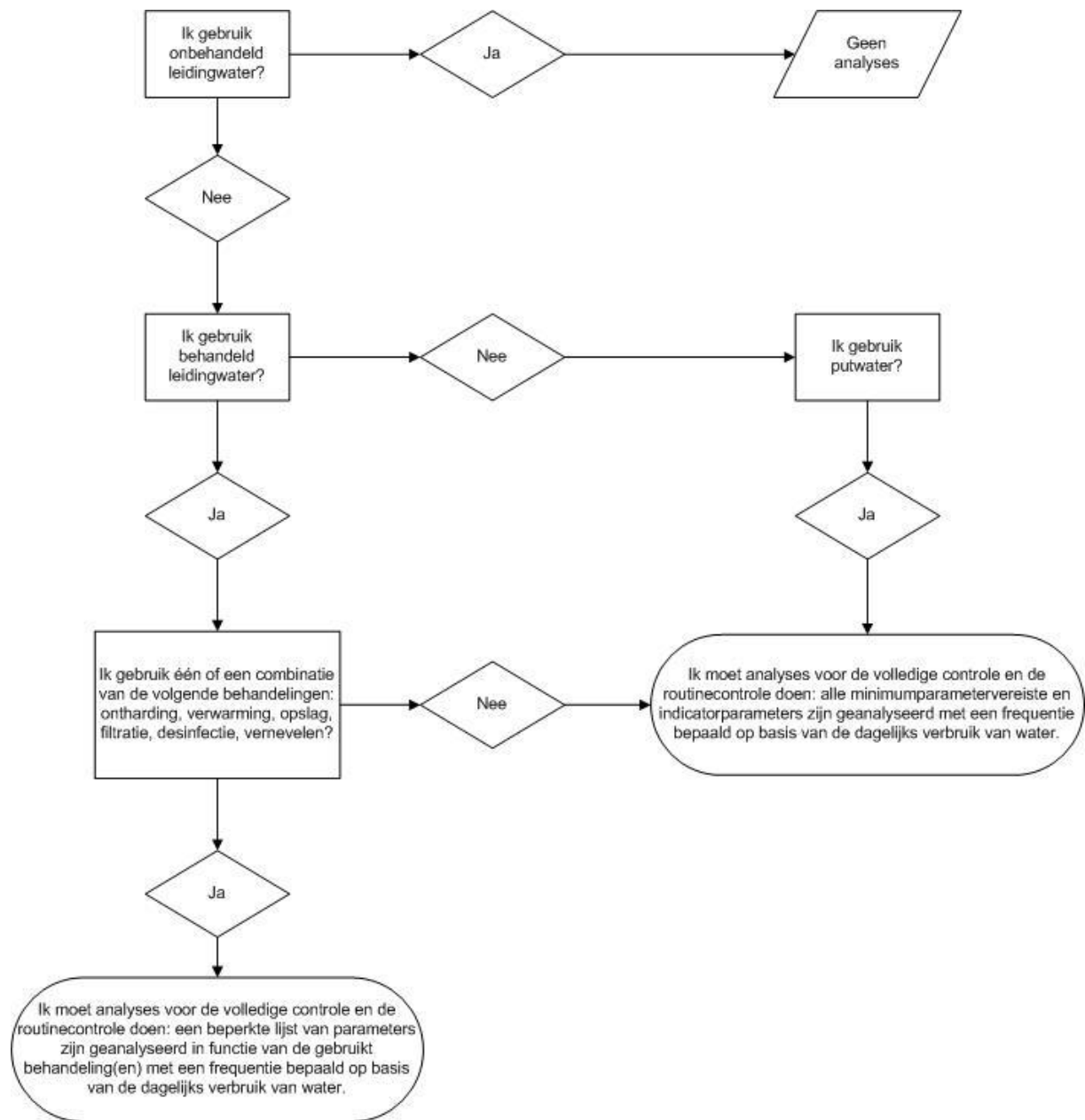
Te bepalen parameters bij een bewakingsanalyse: 2 maal/jaar

1. Microbiologische parameters:
  - totaal kiemgetal bij 22°C
  - E coli
  - Enterococcen

2. Microbiologische parameters:
  - pH
  - Geleidingsvermogen
  - Nitraten
  - Nitrieten
  - Aluminium
  - Ijzer (indien als vlokmiddel gebruikt)
  - Vrije chloorresiduen (enkel bij ontsmetten van het water met natriumhypochloriet of chloorgas)
  - Ammonium
  - Kleur
  - Geur
  - Smaak
  - Troebelingsgraad

Wat te doen in geval van een niet-conform analyseresultaat?

Voldoen de analyseverslagen van je water niet aan de normen, neem dan contact op met het Steunpunt. We bekijken dan hoe we je best verder kunnen helpen

Samenvatting

Meer informatie is beschikbaar via: <http://www.favv-afsc.fgov.be/autocontrole-nl/informatie/waterkwaliteit/>